

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з видавничої справи,
культури та української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«04» 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

для студентів

спеціальності
освітньо-професійної програми
освітньо-кваліфікаційного рівня

013 Початкова освіта
Початкова освіта
«фаховий молодший бакалавр»



Київ – 2021

Розробник: Горницька Анастасія Вікторівна, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка


Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 28 серпня 2021 р. № 1

Голова циклової комісії  Олена ГРУЗДЬОВА

Робочу програму перевірено
«04» вересня 2021 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи

 Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора
з навчальної роботи

 Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р.,
протокол № __

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 /120 (профільна підготовка)	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	32	32
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	28
Форма семестрового контролю	-	-

1.2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	1.5/45(підготовка фахового молодшого бакалавра)
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	1
Обсяг кредитів	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45
Аудиторні	24
Модульний контроль	2
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	21
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Дитяча література з методикою навчання»: подати студентам наукові, методологічні основи вивчення дисципліни, ознайомити з ідейно-естетичним багатством художніх творів для дітей різних вікових категорій, навчити виразного читання дитячих творів, розкрити наукові концепції поняття, методи і технології навчання літературному читанню.

Дисципліна «Дитяча література з методикою навчання» забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
ЗК-2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків	1-3, 4,5
ЗК-12	Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності.	6-10
ФК-1	Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь і навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу української мови та літератури, іншомовної освіти.	1, 2, 3
ФК-11	Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, уяви, пам'яті, мислення; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування в проєктуванні педагогічного процесу.	4,5
ФК-12	Здатність до проєктування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій ланці освіти.	4, 6,7
ФК-13	Здатність учителя до здійснення виховної діяльності з учнями початкової школи; здатність до планування, проєктування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи.	8,9

ФК-14	Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі й завдання навчання предмету в початковій школі.	4, 6,7
ФК-15	Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми й методи організації діяльності учнів у процесі навчання.	5, 6, 7, 9, 10
ФК-16	Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання певного предмету початкової школи.	9,10
<i>Предметні компетентності</i>		
	Спроможність формувати та обґрунтовувати власну позицію щодо методики прочитання творів різних жанрів української та світової літератури	2,3
	Розробляти плани-конспекти і проводити уроки літературного читання, виявляючи власну творчість.	6,7
	Залучати студентів до проведення мистецьких вечорів, зустрічей з творчими людьми	8, 9
	Вміти інсценізувати уривки творів для дітей	12, 13
	Визначати ідейно-художню роль елементів сюжету, позасюжетних компонентів та зображувально-виражальних засобів творів дитячої літератури	11-16
	Організовувати самостійну читацьку діяльність учнів, спрямовану на розвиток творчих здібностей засобами мистецтва слова	2, 3

3.Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент

- знає зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту (ПРН-1);
- знає мету, завдання, зміст, методи та засоби, організаційні форми початкової освіти, суть процесів навчання, виховання й розвитку учнів початкової школи (ПРН-3);
- знає закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології (ПРН-5);
- моделює процес навчання учнів початкової школи з певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методика роботи над окремими видами завдань (ПРН-12);
- проводять моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми, здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання (ПРН-13);
- проводять уроки в початковій школі та аналізувати їх щодо досягнення мети й завдань, ефективності застосованих форм, методів, засобів і технологій (ПРН-14);
- проєктують зміст і методику проведення виховних заходів для здобувачів початкової освіти (ПРН-16);
- володіє знаннями про сутність поняття національної літератури як мистецтва слова, її основні цінності;
 - володіє знаннями про роль дитячої літератури в соціалізації сучасної дитини;
 - володіє знаннями про сутність авторської дитячої літератури, етапи її розвитку, творчий доробок низки письменників, художні достоїнства творів для дітей;
 - знає окремі твори українського фольклору та авторської літератури напам'ять;
 - аналізує твори дитячої літератури різних жанрів;
 - аналізує життєвий і творчий шлях письменників, що працювали або працюють у галузі дитячої літератури;
 - аналізує періодичні видання для дітей молодшого шкільного віку.
 - добирає літературу і додаткову інформацію відповідно до теми для дітей різних вікових категорій ;
 - добирає твори для дітей молодшого шкільного віку відповідно до вподобань читачів;
 - добирає зразки літературних творів для інсценізацій.
- складає коротке повідомлення про життєвий і творчий шлях письменників, що пишуть для дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
лекції		сем.	практ.	пк	с.р.	сем.к.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Жанрові особливості новітньої літератури для дітей							
Тема 1. Вступ. Українська дитяча література в контексті національної культури.	2	2					
Тема 2. Жанрова специфіка української дитячої літератури новітнього періоду.	16	4		2		8	
Тема 3. Жанрова специфіка зарубіжної дитячої літератури новітнього періоду.	10	2	2			6	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем I	30	8	2	2	2	14	
Змістовий модуль II. Програмне, навчально-методичне забезпечення навчального предмета «Літературне читання»							
Тема 4. Особливості Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи (мовно-літературна освітня галузь), оновленого змісту програми курсу «Літературне читання»	14	4	2	2		6	
Тема 5. Особливості змісту інтегрованих зошитів-посібників (проект «Початкова школа: освіта для життя»), підручників «Літературне читання». Аналіз методичних посібників, методичних статей з формування навички читання	16	4	2	2		8	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем II	30	8	4	4	2	14	
Разом за 3 семестр	60	16	6	6	4	28	
Змістовий модуль III. Організація та проведення уроків літературного читання в умовах інтегрованого тематично-проектного навчання							
Тема 6-7. Особливості проведення уроків літературного читання	14	4	2	2		6	
Тема 8-9. Завдання та особливості проведення уроків позакласного читання	14	4	2			8	
Модульний контроль	2				2		
За змістовим модулем III	30	8	4	2	2	14	

Змістовий модуль IV. Інноваційні технології в системі уроків літературного читання							
Тема10. Інтерактивні технології кооперативного навчання і колективно-групового навчання	16	6	2			8	
Тема11. Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань	12	4		2		6	
Модульний контроль	2				2		
За змістовим модулем IV	30	10	2	2	2	14	
Разом за 4 семестр	60	18	6	4	4	28	
Разом за 2 курс	120	34	12	10	8	56	
Змістовий модуль V. Методика опрацювання творів різних жанрів							
Тема 12. Методика роботи з загадками, прислів'ями, лічилками, скоромовками на уроках літературного читання	8	2	2			4	
Тема 13. Особливості опрацювання казок, легенд, міфів	10	2		2		4	
Тема 14. Методичні особливості вивчення оповідань, повістей	6	2	2			4	
Тема 15. Методичні рекомендації щодо опрацювання байок	8	2		2		4	
Тема 16. Методичні рекомендації щодо опрацювання науково-художніх творів	7	2	2			3	
Тема 17. Методичні настанови щодо вивчення поетичних творів	4	2				2	
Модульний контроль	2				2		
Разом за змістовим модулем V	45	12	6	4	2	21	
Всього годин	165	48	18	14	10	77	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дитяча література як предмет вивчення. Жанрові особливості новітньої літератури для дітей

Тема1. Вступ. Українська дитяча література в контексті національної культури. Культура і техніка мовлення

Вступ. Сутність поняття національної культури. Її основні вартості. Структура національної культури. Місце в ній фольклору та авторської літератури. Роль дитячої літератури у соціалізації сучасної дитини. Масова культура, її вартості, місце у соціалізації сучасної дитини.

Основні поняття теми: література, дитяча література, дитяче читання, культура, соціалізація, техніка мовлення.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 4, 5

Тема 2. Жанрова специфіка української дитячої літератури новітнього періоду

Традиційні та нові теми і жанри в українській дитячій літературі. Тема історичного минулого (переспів народних дум) у новітній літературі. Жанр шкільної повісті у новітній дитячій літературі. Повісті-казки про життя сучасної школи, про веселі учнівські пригоди. Сучасні дитячі письменники, особливості їх творчості.

Основні поняття теми: казка, казка-легенда, повість-казка, драматичний детектив, художня біографія

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 4

Додаткова: 2, 3, 5, 6

Тема 3. Жанрова специфіка зарубіжної дитячої літератури новітнього періоду

Жанри та тематика сучасної зарубіжної літератури для дітей. Німецька література для дітей кінця XX – початку XXI ст. Англійська проза для дітей кінця XX – початку XXI ст. Сучасна польська література для дітей. Пригодницька і фантастична література для дітей XX – XXI ст.

Основні поняття теми: фентезі, повість, канон дитячої літератури, ейджизм.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 5

Додаткова: 2, 3, 5, 6

Змістовий модуль II. Програмне, навчально-методичне забезпечення навчального предмета «Літературне читання»

Тема 1. Особливості Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи (мовно-літературна освітня галузь), оновленого змісту програми курсу «Літературне читання»

Змістові лінії програми. Програмні вимоги до рівнів сформованості читацької навички учнів на кінець року. Літературознавча пропедевтика на уроках літературного читання в початковій школі.

Основні поняття теми: літературне читання, читацька діяльність, читацька компетентність, змістові лінії.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2

Тема 2. Особливості змісту інтегрованих зошитів-посібників (проект «Початкова школа: освіта для життя»), підручників «Літературне читання». Аналіз методичних посібників, методичних статей з формування навички читання

Структура та основний зміст підручників «Літературне читання» для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання.

Основні поняття теми: коло читання, методичний апарат, зміст підручника, рубрики, навчальний посібник.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2

Додаткова: 1, 2, 3, 5, 6

Змістовий модуль III. Організація та проведення уроків літературного читання в умовах інтегрованого тематично-проектного навчання

Тема 1. Особливості проведення уроків літературного читання

Дидактична структура уроку класного читання. Варіативність побудови уроків читання. Етапи роботи над художнім твором. Види аналізу художнього твору.

Основні поняття теми: закон триступеневого сприймання художнього твору, первинний синтез, аналіз, вторинний синтез, аналіз художнього твору, типи уроків читання, види читання, форми читання, якості читання, смисловий аналіз, композиційний аналіз, лексико-стилістичний аналіз, емоційно-образний аналіз, словникова робота.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3

Додаткова: 5, 6

Тема 2. Завдання та особливості проведення уроків позакласного читання

Мета і завдання позакласного читання. Етапи навчання самостійному читанню. Особливості роботи на підготовчому етапі навчання. Уроки позакласного читання на початковому та основному етапі навчання.

Основні поняття теми: позакласне читання, підготовчий етап, початковий етап, основний етап.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2

Додаткова: 1, 2, 3

Змістовий модуль IV.

Інноваційні технології в системі уроків літературного читання

Тема 1-2. Інноваційні технології в системі уроків літературного читання

Чотири групи інтерактивних технологій залежно від мети та форм організації навчальної діяльності учнів: інтерактивні технології кооперативного навчання, інтерактивні технології колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань. Види робіт на уроках читання з використанням прикладного програмного забезпечення, Інтернет-ресурсів.

Основні поняття теми: інформаційно-комунікаційні технології, тонкі і товсті запитання, кластер, бортовий журнал, Т-таблиця, Кубик Блума, дискусія.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2

Додаткова: 4, 10

Змістовий модуль V.

Методика опрацювання творів різних жанрів

Тема 1. Методика роботи з загадками, прислів'ями, лічилками, скоромовками

Прийоми роботи над загадками. Послідовність вивчення скоромовки, форми і прийоми роботи. Ефективні прийоми роботи над прислів'ями та приказками.

Основні поняття теми: загадка, прислів'я, лічилка, скоромовка.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3

Додаткова: 2, 3, 5, 6

Тема 2. Особливості опрацювання казок, легенд, міфів

Жанрові особливості казки та легенди. Види казок. Спільні та відмінні ознаки легенди і казки. Схема аналізу оповідання, в основі якого лежить вчинок. Робота з ілюстраціями до оповідання.

Основні поняття теми: казка, легенда, міф, типи казок, види казок, структура казок

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3

Додаткова: 4, 5, 7, 9

Тема 3. Методичні особливості вивчення оповідань, повістей

Види роботи над оповіданням. Специфічні особливості повісті як жанру, її відмінність від оповідання.

Основні поняття теми: науково-популярні оповідання, оповідання, повість, оповідання на морально-етичні теми,

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3

Додаткова: 5,6,8

Тема 4. Методичні рекомендації щодо опрацювання байок

Риси притаманні байці: алегоричність, картинність описів, влучність виразів, образні характеристики персонажів, специфічна побудова. Компоненти опрацювання байки.

Основні поняття теми: байка, байкар, мораль байки.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2,3

Додаткова: 2, 3, 5, 6

Тема 5. Методичні рекомендації щодо опрацювання науково-художніх творів

Види робіт під час роботи над науково-художніми творами. Різні прийоми для активізації пізнавальної діяльності учнів, розширення їх світогляду: розповідь учителя, бесіда, спогади про екскурсію.

Основні поняття теми: науково-художній твір

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3

Додаткова: 5, 6, 8, 10

Тема 6. Методичні настанови щодо вивчення поетичних творів

Етапи та прийоми роботи над епічним віршем. Методичні прийоми аналізу вірша.

Основні поняття теми: епічний вірш, смисловий аналіз, композиційний розбір, такт, громадянська лірика, пейзажна лірика.

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1, 2, 3

Додаткова: 3, 5, 10

6. Контроль навчальних досягнень
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів
за модуль I, II, III (профільні дисципліни)

Рівні навчальних досягнень	Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком.
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії.
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї.

6.2. Критерії оцінювання виразного читання напам'ять художніх творів

Рівні навчальних досягнень		Критерії оцінювання
Початковий	1	Студент монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту
	2	Студент невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору
	3	Студент читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок
Середній	1	При читанні напам'ять твору студент допускає значну кількість помилок різного характеру
	2	Студент читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення
	3	Студент читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими огріхами
Достатній	1	При читанні напам'ять твору студент правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно
	2	Вивчений напам'ять твір студент читає з окремими декламаційними огріхами
	3	Студент виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності
Високий	1	Студент виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять
	2	Вивчений напам'ять твір студент декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного
	3	Читання напам'ять твору учнем відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Студент виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє "надзавдання" (мету) читання твору

**6.3. Система оцінювання навчальних досягнень студентів
за модуль V (підготовка фахового молодшого спеціаліста)**

<i>Вид діяльності студента</i>	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 5	
			Кількість одиниць
1. Відвідування лекцій	1		6
2. Відвідування практичних занять	1		3
3. Відвідування семінарських занять	1		2
4. Робота на практичному занятті	10		3
5. Робота на семінарському занятті	10		2
6. Виконання завдань для самостійної роботи	5		6
7. Виконання модульної контрольної роботи	25		1
Максимальна кількість балів		116	
Розрахунок коефіцієнта		2,9	

Студент допускається до іспиту при умові, коли виконав навчальний план і набрав мінімальну кількість балів – 35.

6.4. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1. Жанрова специфіка української дитячої літератури новітнього періоду (4 год)

1. Підготувати повідомлення «Українські письменники – лауреати літературної премії ім. Лесі Українки».
2. Підготувати повідомлення «Українські письменники – лауреати премії «Дитяча книга року Бі-бі-сі».
3. Підготувати повідомлення «Сучасні видавництва дитячої літератури».

Тема 4. Жанрова специфіка зарубіжної дитячої літератури новітнього періоду (6 год)

Підготувати презентацію на тему: «Критерії для аналізу дитячої книжки за Б.Кіфер (на прикладі книги сучасного зарубіжного автора)».

Тема 5. Особливості Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи (мовно-літературна освітня галузь), оновленого змісту програми курсу «Літературне читання» (10 год)

1. Опрацювати текст Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи (мовно-літературна освітня галузь).
2. Виконати тестові завдання.

Тема 6. Особливості змісту інтегрованих зошитів-посібників (проект «Початкова школа: освіта для життя»), підручників «Літературне читання». Аналіз методичних посібників, методичних статей з формування навички читання (10 год)

Скласти порівняльну таблицю 2-х підручників «Літературне читання» для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання, автори за вибором студента (коло читання, методичний апарат, рубрики, ілюстративний матеріал, формування умінь працювати з твором, наявність творчих завдань)

Тема 7. Особливості проведення уроків літературного читання (10 год)

Вибрати текст (на вибір студента) та записати відеофрагмент, на якому буде продемонстровано один із видів переказів: детальний, вибірковий, стислий, творчий.

Тема 8. Завдання та особливості проведення уроків позакласного читання (10 год)

Розробити та презентувати одну з форм керівництва позакласним читанням (підготовка ранків, вікторин, конкурсів на краще читання творів, інсценізацій книжок...)

Тема 9. Інноваційні технології в системі уроків літературного читання (6 год)

На конкретному прикладі продемонструвати 2 методи, що можуть використовуватись у технології розвитку критичного мислення учнів.

Тема 10. Методика роботи з загадками, прислів'ями, лічилками, скоромовками (4 год)

Вивчити напам'ять: 10 загадок, 10 приказок і прислів'їв різної тематики, 2 лічилки, 2 скоромовки.

Тема 11. Особливості опрацювання казок, легенд, міфів (4 год)

Продемонструвати у роботі з казкою прийом інсценізації.

Тема 12. Методичні особливості вивчення оповідань, повістей (4 год)

Розробити 2 види роботи над оповіданням (за вибором студентів).

Тема 13. Методичні рекомендації щодо опрацювання байок (4 год)

Вивчити 2 байки напам'ять, які пропонуються учням для прочитання в програмі.

Тема 14. Методичні рекомендації щодо опрацювання науково-художніх творів (3 год)

Ознайомитися з поданими книгами і довести в повідомленні на 2-4 ст., що вони належать до науково-художніх творів.

- Шевченко від А до Я / за ред. Леонід Ушкалов. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 69 с.
- Григорій Сковорода від А до Я / за ред. Леонід Ушкалов. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. 68 с.
- Богдан Тихолоз, Наталя Тихолоз, Оксана Думанська Франко від А до Я Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 69 с.
- Андрусак Іван про Дмитра Туптала, Григорія Квітку-Основ'яненка, Тараса Шевченка, Ніла Хасевича, Олексу Довбуша. К.: Грані-Т, 2008.96 с.
- Валерій і Наталя Лапікури про Григорія Сковороду, Жана Анрі Фабра, Петра Котляревського, Івана Кожедуба, Михайла Остроградського.К.: Грані-Т, 2008. 120 с.

Тема 15. Методичні настанови щодо вивчення поетичних творів (2 год)

Вивчити напам'ять 4 поетичні твори, які є в програмі (1 клас – 1, 2 клас – 1, 3 клас – 1, 4 клас – 1).

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за виконану роботу – 5 (підготовка молодшого спеціаліста).

**6.5. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи
(підготовка молодшого спеціаліста)**

<i>Максимальна кількість балів - 25</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
9 - 0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, творчі завдання.

6.6. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: письмова. Екзамен у формі письмового тестування з практичними завданнями. Максимальна кількість балів: 40 балів. Критерії оцінювання: тестування — 20 балів. Практичні завдання — 20 балів. Правильна відповідь на питання — 10 балів (усього 20 балів).

6.7. Орієнтований перелік питань для семестрового контролю

1. З'ясуйте значення понять «дитяча література» та «дитяче читання». Визначте вплив дитячої літератури на підростаюче покоління, наведіть приклади з творів.
2. Дайте загальну характеристику жанровій специфіці української дитячої літератури новітнього періоду.
3. Складіть схему «Основні теми дитячої літератури новітнього періоду».
4. Визначте роль жанру фантастичної народної казки у формуванні уявлення дитини про добро і зло. Проаналізуйте казки «Телесик», «Котигорошко», «Кирило Кожум'яка».
5. Літературне читання як навчальний предмет. Мета, завдання та принципи класного читання.
6. Перерахуйте типи уроків класного читання та визначте вимоги до їх побудови.
7. Здійсніть порівняльний аналіз байок Г. Сковороди з байками Л. Глібова. Розкрийте значення сили (моралі) в байках Г. Сковороди.
8. Схарактеризуйте ознаки, властиві народним казкам про тварин. Прокоментуйте статтю І.Франка «Байка про байку».
9. Проаналізуйте тематику та проблематику народних переказів та легенд. Розкрийте їх вплив на формування когнітивних здібностей дітей.
10. Визначте вплив на моральний розвиток дитини інклюзивної дитячої

літератури.

11. Продемонструйте на конкретному прикладі закон триступеневого сприймання художнього твору. Доберіть види робіт упродовж кожного етапу.
12. Охарактеризуйте проблеми сучасності, які піднімає світова дитяча література.
13. Надайте методичні рекомендації щодо мовчазного читання.
14. Назвіть шляхи аналізу художнього твору.
15. Розкрийте значення жанру художньої біографії у сучасній літературі для дітей (на матеріалі книжок із серії «Життя видатних дітей»).
16. Проаналізуйте поезії І.Андрусяка для дітей (на прикладі одного вірша продемонструйте методику роботи з віршами).
17. Охарактеризуйте жанрові особливості казки, типи казок, види казок, методику роботи з казками.
18. Проаналізуйте творчість Галини Вдовиченко для наймолодших. З'ясуйте виховне значення аналізованих творів. Назвіть твори письменниці, які б ви порадили прочитати дітям молодшого шкільного віку.
19. Розкрийте значення казок Б. Грінченка у формуванні світогляду дитини («Два морози», «Могутній комар», «Риб'ячі танці»). З'ясуйте роль інтонації при прочитанні творів.
20. Охарактеризуйте патріотичні мотиви оповідання Б. Грінченка «Олеся». Поміркуйте, як би ви розповіли дітям молодшого шкільного віку про героїчний вчинок Олесі.
21. Проаналізуйте компоненти техніки читання (якості читання). Підберіть вправи на формування якостей читання.
22. Проаналізуйте головні мотиви соціально-побутових народних казок, значення їх у формуванні світогляду дитини, розвитку уяви, фантазії та мислення.
23. Визначте роль літературних ігор на уроках читання в початковій школі.
24. Спростуйте або доведіть правильність твердження: «Урок позакласного читання - основна форма керівництва самостійним дитячим читанням».
25. Проаналізуйте один із сучасних журналів для дітей молодшого шкільного віку. З'ясуйте особливості оформлення, тематику творів.
26. Проаналізуйте твори Лариси Ніцой для наймолодших. Визначте провідні мотиви творчості автора.
27. Дайте загальну характеристику навчально-методичному забезпеченню курсу «Літературне читання».
28. Розкрийте значення ліричних поезій, поданих в підручниках з літературного читання, продемонструйте алгоритм роботи з віршем.
29. Перерахуйте чотири групи інтерактивних технологій залежно від мети та форм організації навчальної діяльності учнів. Наведіть приклади видів роботи до однієї з груп.
30. На прикладі творів Остапа Вишні з'ясуйте поняття техніки мовлення як необхідної передумови словесної дії.
31. Дайте огляд сучасних періодичних видань для наймолодших.

32. Визначте жанр та тематику твору Анни Гавальди «35 кіло надії». Продемонструйте технологію критичного мислення на прикладі методу «Товсті» й «Тонкі» запитання.
33. Проаналізуйте твір Олени Осмолівської «Сонце в озері твоєму». Вкажіть жанр твору та визначте основну проблему, яку порушує автор твору. Наведіть приклади видів роботи з твором відповідно до методики роботи над цим жанром.
34. Розробіть види роботи до етапу актуалізації опорних знань на прикладі книги Франсуаза Буше «Книжка, яка зробить тебе супермегащасливим».
35. Проаналізуйте літературні казки класиків зарубіжної літератури (дві казки на вибір).

6.8. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90–100	Відмінно
B	82–89	Дуже добре
C	75–81	Добре
D	69–74	Задовільно
E	60–68	Достатньо
FX	35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Антонюк Н.А. Уроки літературного читання: Методичні рекомендації. Київ: ТОВ ВПЦ Літопис – ХХ, 2015. 96 с.
2. Білявська Т.М. Методика навчання літературного читання: Навчально-методичний посібник. Миколаїв: СПД Румянцева, 2017. 109 с.
3. Богданець-Білоskalенко Н. Українська мова та читання: підруч. для 2 кл. закл. загальн. середн. освіти (у 2-х частинах): Частина 2: Читання. Київ: Грамота, 2020. 144 с.
4. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва. Київ: ВЦ «Академія», 2016. 352 с.
5. Качак Т.Б., Круль Л.М. Зарубіжна література для дітей : підручник. Київ: Академвидав, 2014. 416с.

Додаткова

1. Антонова Л.А. Швидкочитаночка. 3 клас. Сучасні оповідання та вправи для вдосконалення навички швидкого читання. Київ: Літера ЛТД, 2020. 48 с.
2. Антонова Л.А., Ларіна О.В., Іщенко О.Л. Читаємо в колі друзів: посібник для читання. Київ: Літера ЛТД, 2021. 96 с.
3. Джежелей О.В., Ємець О.В., Коваленко О.М. Школа читання. 1 клас : тексти-листівки для самостійного читання. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 64 с.
4. Казки і думки: читаємо казки для розуміння себе і розвитку мислення: Збірка казок із рекомендаціями щодо читання для небайдужих вчителів, вихователів і батьків / О.І.Пометун та ін. Київ, 2019. 64 с.
5. Науменко В.О., Науменко М.А. Перлинка: кн. з літ. читання: навч. посіб. для 4-го кл. закл. заг. серед. освіти. Київ: Генеза, 2021. 208 с.
6. Наумчук М.М., Романюк Н.З. Літературне читання. Книга для читання. 4 клас. Тернопіль: Астон, 2015. 192 с.
7. Андерсен Г.К. Казки: зб. казок. Харків: Видавничий дім «Пегас», 2015. 64 с.
8. Дитяча література. Твори українських письменників II половини ХХ- початку ХХІ століть. Навчальний посібник / Упор. Н.І.Богданець-Білоskalенко. Київ: Видавничий дім «Слово», 2011. 480 с.
9. Золота колекція українських казок: Збірка казок. Харків: ФО-Плугувий С.М., 2011. 224 с.
10. Пометун О. Запитання на уроці: Навіщо? До кого? Як і про що?: Метод. Посібник для вчителів загальноосвітніх шкіл. Київ, 2019. – 96 с.

--	--	--

Теми семінарських занять			Жанрова специфіка української дитячої літератури новітнього періоду		Жанрова специфіка зарубіжної дитячої літератури новітнього періоду			Особливості Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи (мовно-літературна освітня галузь), оновленого змісту		Особливості змісту зошитів-посібників			
Теми практичних занять			Жанрова специфіка української дитячої літератури новітнього періоду									Аналіз методичних посібників, методичних статей з формування навички читання	
Самостійна робота	Модульна контрольна робота 1						Модульна контрольна робота 2						
Контроль	Модульна контрольна робота 1						Модульна контрольна робота 2						
Тиждень													
Модулі	Змістовий модуль 3							Змістовий модуль 4					
Назва модуля	Організація та проведення уроків літературного читання в умовах інтегрованого тематично-проектного навчання							Інноваційні технології в системі уроків літературного читання					
Лекції	11		12	13	14			15	16	17		18	19
Дати													
Теми лекцій	Особливості проведення уроків літературного читання		Особливості проведення уроків літературного читання	Особливості проведення уроків літературного читання	Завдання та особливості проведення уроків позакласного читання			Інтерактивні технології кооперативного навчання і колективно-групового навчання	Інтерактивні технології кооперативного навчання і колективно-групового навчання	Інтерактивні технології кооперативного навчання і колективно-групового навчання		Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань	Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань

Самостійна робота	Теми практичних занять	Теми семінарських занять
	Особливості проведення уроків літературного читання	Особливості проведення уроків літературного читання
	Завдання та особливості проведення уроків позакласного читання	Завдання та особливості проведення уроків позакласного читання
	Завдання та особливості проведення уроків позакласного читання	
		Інтерактивні технології кооперативного навчання і колективно-групового навчання
Контроль	Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань	
Контроль	Модульна контрольна робота 3	
Контроль	Модульна контрольна робота 4	

Тиждень											
Модулі	Змістовий модуль 5										
Назва модуля	Методика опрацювання творів різних жанрів										
Лекції	20		21			22	23				
Дати											
Теми лекцій	Методика роботи з загадками, прислів'ями, лічилками, скоромовками		Особливості опрацювання казок, легенд, міфів			Методичні особливості вивчення оповідань, повістей	Методичні рекомендації щодо опрацювання байок				
Теми семінарських занять			Особливості опрацювання казок, легенд, міфів				Методичні рекомендації щодо опрацювання байок				
Теми практичних занять	Методика роботи з загадками, прислів'ями, лічилками, скоромовками				Особливості опрацювання казок, легенд, міфів					Методичні рекомендації щодо опрацювання науково-художніх творів	
Самостійна робота											
Контроль	Модульна контрольна робота 5										